

Posudek oponenta práce k obhajobě diplomové práce

Jméno autora práce: Nela Skřečková

Název práce: *Intervence zaměřené na podporu rodinných příslušníků osob s duševním onemocněním*

Vedoucí práce: PhDr. Eva Dragomírecká, PhD.

Oponent práce: PhDr. Pavla Kodymová, PhD.

Autorka si stanovuje dva cíle diplomové práce, které se navzájem ve zpracované problematice logicky provazují. Prvním z cílů je zmapovat současnou nabídku služeb pro rodinné příslušníky osob s duševním onemocněním a v souvislosti s tím zjistit, jakou službu rodinní příslušníci využívají a v čem pracovníci vidí přínos poskytovaného programu. A druhým prozkoumat ve vybrané rodičovské organizaci názory rodinných příslušníků na poskytovaný program i na současný systém péče o osoby s duševním onemocněním s analýzou různých pojetí skupinových setkání pro rodiny a blízké duševně nemocných. Stanovené cíle diplomové práce odráží potřebu kontinuálního vývoje a inovací intervencí sociálních pracovníků, tak aby mohli nabízet efektivní podporu a pomoc ve všech oblastech praxe, tedy i osobám s duševním onemocněním a jejich rodinným příslušníkům. Autorka velmi dobře identifikovala možnou slabinu současného systému, kdy v oblasti sociálních služeb a jimi nabízené péče bývá vyvíjen tlak na klienta a jeho rodinu, tak aby se jejich potřeby vměstnali do nabídky, nikoliv, aby nabídka služeb šla za potřebami klientů.

Teoretickou částí (duševní nemoc, její klasifikací a s kvalitou života, péče o osoby s duševním onemocněním, sociální práci s lidmi s psychickým onemocněním, nároky kladené na sociálního pracovníka v péči o osoby trpící duševní nemocí a podpora rodinných příslušníků v systému péče o osoby s duševním onemocněním zejména formou sociálního poradenství, komunitní péče, rodinné a skupinové terapie, edukativních a psychoedukativních programů pro rodinné příslušníky, podpůrných skupin a svépomocných aktivit) si autorka vybuodovala podklad pro empirickou část práce.

V praktické části autorka vymezila výzkumný soubor na osm neziskových organizací na území města Prahy, které byly k 1. 8. 2015 zapsány v Registru poskytovatelů sociálních služeb a cílovou skupinu klientů – organizací zaměřených výhradně na pomoc osobám s chronickým duševním onemocněním poskytující sociální poradenství a sociální rehabilitace. Z osmi oslovených organizací na opakovanou žádost o vyplnění dotazníku odpověděly čtyři. Následně autorka oslovila organizaci sdružující rodiče a uvádí, že při prvním setkání položila tři otázky, při druhém setkání měla na žádost rodičů již připravený dotazník, který obsahoval nové podrobnější otázky a zahrnoval i ty tři již položené k možnému doplnění. Tento dotazník byl navíc rozeslán v elektronické podobě všem rodičům, kteří užívají formu elektronické komunikace. Autorka uvádí, že s rodiči proběhlo ještě třetí setkání, ale o jeho obsahu se nezmiňuje a ponechává jej na fantazii čtenáře. Není jasné, zda nebyly uvedené tři otázky několika respondenty zodpovězeny dvakrát. Komplikované získávání dat u této cílové skupiny je zcela pochopitelné, pokud si uvědomíme množství výzkumníků – studentů (kupř.

z oborů: sociální práce, medicíny, ošetrovatelství, psychologie, sociologie, pedagogiky, andragogiky a dalších), kteří skupinu neustále obesílají s žádostí o spolupráci. Nicméně v důsledku tohoto se stala praktická část poněkud nepřehlednou.

Diplomová práce je přehledně členěná, úprava i jazyk jsou na dobré úrovni. Práce je opřena o dostatečný objem české literatury a zmiňuje i několik cizojazyčných zdrojů. Domnívám se však, že autorka mohla věnovat větší prostor zahraničním pramenům pojednávajícím o možnostech a případných proměnách praxe sociální práce v oblasti problematiky duševního onemocnění. Tyto totiž mají přímý vliv na podobu sociálních služeb koordinovaných a poskytovaných sociálními pracovníky.

Silnou stránkou práce je kapitola diskuse, v níž autorka komentuje jednotlivé poznatky, a mimo jiné dokládá svoji vlastní znalost problematiky a vhled. Práce sama přináší několik nových a zajímavých myšlenek.

Hodnocení: Pokud bude úspěšně provedena obhajoba, navrhuji hodnocení: velmi dobře

Otázka: V diskusi uvádíte, že: ...“ *Za určitý nedostatek provedeného výzkumu lze považovat výzkumný soubor složený převážně z žen. Domnívám se, že je to způsobeno větší potřebou žen hovořit o problémech a těžkostech, které provází život po boku duševního onemocnění. Dalším důvodem může být větší ochota žen vyhledat pomoc druhých a poradit se s odborníky i s lidmi, kteří se ocitli v podobné situaci.*“ Existuje ještě další možný důvod, proč se jednalo právě o převahu žen? Pokud ano, jaký?

Praha, 1. 9. 2016

PhDr. Pavla Kodymová, Ph.D.